

Абонаменты:

За година . 55 лв.
За 6 месеци . 30 лв.

Оформление:

Официални по 2 лв.
на квадрат. сант.;
търговски
по споразумение.

ВАРНАНСКИ ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ

ИЗДАВА ВАРНЕНСКАТА ГРАДСКА ОБЩИНА
ИЗЛИЗА ВСЪКИ ПЕТЪКЪ.

Всичко, що се
отнася до вестника
да се изпраща до
кметството — Варна.

Справки
при пом. кмета
г. П. Нейковъ.

Броя 1 левъ.

Градския театър. Въ минлия си брой дадохме снимката на общинския театър съ довършения вестник и съ готовото фоане.

От няколко месеци, поощада Независимост доби друг образ. Зиналитъ мърташки очи на преждевременни развалина изчезнаха. Близко половинъ милионъ се изразходва за това частично довършване. Но фасадата на театъра проворно, живия упрехъ мазки и добротъ, стария гражданъ то на Варни разбра: Общинския театър ще се доизгради.

На 24 декември ще се произведе тържът за покриване на сградата. Въ ранна пролетъ покриването ще започне. Пужнитъ гуми сж на лице. Въ началото на мѣсето, те атържъ ще бжде покритъ. А вътрешната работа ще започне веднага следъ покриването му: разширение на сцената, ложитъ, централното отопление и пр.

Сериозни постъпки съ предварителни сондажи, сж предприети и за мебелировката на залата и за обзавеждане то на театъра. Дадено е отъ компетентно мѣсто утвърждение, че щомъ наскоро се започне работата по покриването на сградата, строителния комитетъ на новия Софийски Нав, театъръ ще реши и Министерството на Народната Просвета ще одобри решението, цѣлата парнитура, кресла на стария театъръ, ведно съ декоритъ и други реквизити останали извънъ употребуение, да се дадатъ на Варненския общински театъръ.

За бюджетитъ 1927/28 и 1928/29 години, общината предвижда поне два милиона. Фондътъ за доизграждане театъра — ведно съ сумата 325,000 лв. събрана преди четири години — днесъ надминава милионъ. Следъ направенитъ за фоането и вестибюла разходи — около половинъ милионъ — днесъ има на лице въ Замледѣлската банка крѣло 500,000 лева. Като се сѣмта, че презъ зимнитъ месеци приходитъ отъ киномотографи, театри и вечеринки възлизатъ на 60000 до 70000 лева месечно, може да се твърди, че къмъ края на мѣсния сезонъ 1928 год. събраната на лице сума да лече ще надмине милионъ. По този начинъ, за доизграждането на театъра, общината ще разполага презъ 1928 година съ около три милиона лева, отъ които единъ милионъ за покрива и два милиона за вътрешнитъ приспособления на театъра.

Св. Греховъ
главнѣ секретаръ на Варн. Търг. Камара

Обществената роля на банкитъ и тѣхното значение за стопанското развитие на Варна.

II

У насъ, където влоговето дѣло не е достатъчно развито, благодарение на слабата ни сравнително икономическа култура, банкитъ биха могли да направятъ още много за да внушатъ довѣрие на свободнитъ капитали и да убедятъ българскитъ спестители въ голѣмитъ преимущества на влоговитъ спестявания. Едно разумно съотношение между финансовитъ източници на банкитъ и тѣхния пласиментъ, или съ други думи единъ добъръ ликвидитетъ на банката ще отстрани всички възможности за сътресения и всѣко чувство на съмнение въ сигурността на вложенитъ въ банката спестявания.

Държавата отъ своя страна би трѣбвало да се намѣси чрезъ подходящъ контролъ върху депозитнитъ банки за да бжде вложителя по добре гарантиранъ и по този начинъ да се направи по силенъ потока между спестения капиталъ и народното стопанство.

Банкитъ въ Варна би трѣбвало да напрегнатъ повече своята кредитна дѣйност и да влезатъ въ по-широкъ контактъ съ търговията и промишлеността на града. Варненскиятъ търговецъ все още е запазилъ високия моралъ на нашата пияца.

Азъ не веднажъ съмъ чувалъ ласкавитъ отзиви на външни търговци, които сж въ връзки съ варненската пияца, за добритъ качества на издигнатия нашъ варненски търговецъ и индустриалець. Азъ лично познавамъ, а вероятно и читателя е наблюдавалъ случаи, при които варненския търговецъ се окончателно разсипва, но не позволява да бжде обявенъ въ несѣстоятелностъ. Нашата пияца поддържа традицитъ на златното време преди войнитъ и съ това дава най-голѣми гаранции на кредитния капиталъ. Тѣзи добри и ценни качества на търговска Варна, могатъ да бждатъ открити лесно отъ всѣки, който живѣе по-близко до търговския животъ на града и който по-дълбоко проникне въ неговия моралъ. Шаблонитъ на повърхностната информация, езика на сухитъ цифри не винаги сж достатъчни за да се характеризира стопанската мощъ на едно предприятие. Личността на предприемача, който е най-голѣмия факторъ въ стопанската дѣйност на предприятието, трѣбва да съставлява обектъ на най-внимателно изучаване отъ кредитора и неговитъ лични качества да бждатъ третирани равноправно съ всички имуществени ценности на предприятието.

Рискътъ е опасностъ отъ бждащи загуби. Колкото по-слабо и едностранчиво се познава едно предприятие, тол-

кова и рисковетъ на които то е изложено изглеждатъ по-голѣми. Малкитъ трудности, които може да срещне едно предприятие въ своитъ плащени, особено при бързо променливитъ днесъ условия на паричния и кредитенъ пазаръ, не трѣбва винаги да се квалифициратъ като опасна негова неплатежоспособностъ. Банковиятъ кредитъ не трѣбва да бжде нетърпеливъ, суровъ и страшенъ за сния които се ползватъ отъ него.

Банковата информационна служба може да бжде достатъчно усъвършенствана за да даде точни указания на банката за рисковетъ на пласимента.

Въ Варна има още много скрита стопанска мощъ и тя може да изиграе голѣма роля ако банкитъ издадатъ възможностъ да се прояви. А това ще стане, когато банкитъ се запознаятъ по-отблизо съ дѣловитъ стопански среди и когато банковия кредитъ проникне по-дълбоко въ стопанската дѣйност на Варна.

По-точнитъ и по-обширни проучвания на всѣко предприятие въ Варна ще убедятъ нашитъ банкери, че стопанска Варна представлява отличенъ обектъ за кредитна дѣйностъ. Поносимиятъ и своевременно отпуснатия кредитъ ще даде възможностъ на добрия варненски търговецъ да развърне апарата на рационалната търговия и да повиши до голѣма степенъ своята конкурентоспособностъ, а съ това да привлече една голѣма частъ отъ своята стара клиентела. Изисква се само повече трудъ и повече желание отъ банкитъ. Ако банкерътъ отъ най-малкото затруднение на предприятието взема поводъ за да създаде кампания срещу него, да спре кредита и да компрометира неговата кредитоспособностъ, естествено е, че предприятието ще се разстрои и инициативата на неговитъ ръководители ще бжде сломена. Службата на търговеца и службата на банкера отъ гледна точка на обществения и стопанския интересъ сж организически свързани. Банкерътъ въ по-близко и доверчиво общение съ нашитъ стопански среди ще разбере важната задача, която банката има да разрѣшава и голѣмото й значение за нашия стопански животъ и специално за стопанското закрепване на Варна.

Стремежътъ да се получатъ за малко време голѣми печалби не винаги представлява най-безопасна и рационална стопанска дѣйностъ и не винаги дава очакванитъ резултати. Кредитния капиталъ не трѣбва да бездѣйства, тогава, когато за неговия пласиментъ има много благоприятни условия. Банкеритъ въ Варна сж въ състояние да помогнатъ по най-ефикасенъ начинъ на Вар-

Чуждитъ кореспонденти въ Варна.

Напоследъкъ въ чуждия печатъ се появили статии и кореспонденции съ извънредно ласкаво съдържание за Варна като лѣтовище. Горната снимка представлява група чуждестранни журналисти, които по покана на постоянното приствие на общината посетиха това лѣто наша градъ. Снимката е направена въ курорта „Св. Константинъ“.

Общ. Майчинъ домъ.

Уредбата — Колко родилки сж прегледани амбулаторно и колко сж останали на лѣчение въ Майчинъ домъ. — Малко статистика — Една необходимостъ за беднитъ родилки.

Общинскиятъ Майчинъ домъ е много малко повнатъ на варненци. Той не се чува никакъ по мѣстнитѣ. За него хвалебствия не сме ерепцали никъде до сега. Но той е зарегистриралъ такава крупни резултати, и е пренесълъ такава грамадна полза за стотици бедни варненски гражданки, че ние се чувстваме безсилни да изнесемъ всичко онова, което констатирахме преди нѣколко дни, при едно посещение, въ него.

Една малка полуерутина пристройка въ болницата Парашкева Николау, преди една година, днесъ е превърната въ една добре уредена болница, въ която ежедневно 30-40 бедни родилки намиратъ съвършено безплатна медицинска и акушерска помощъ.

Общинскиятъ Майчинъ домъ е откритъ презъ януарий т. г. Ето нѣколко статистически данни, които илюстриратъ най-добре дѣйността на този скромнъ институтъ. Отъ начало като „Специална лечебница за гинекологически болни, тамъ се даваше само съвети на бременнитъ.

Впоследствие е било поставено едно легло за тѣмни болнитъ,

на, като напуснатъ обикновенитъ шаблони на банковата служба и се проникнатъ по-дълбоко отъ съзнанието, че тѣ изпълняватъ много важна обществена служба.

И когато пъкъ къмъ общитъ усилия на държавата и частната и обществени инициативи се присѣдини и ценното сътрудничество на нашитъ банки, градъ Варна ще може до голѣма степенъ да възстанови своитъ стопански сили и да заеме въ българската стопанска култура отново мѣстото, което е успѣвалъ да запази въ течение на много вѣкове.

а по-късно нундитъ сж наложени леглата да се увеличатъ на 10. Въ 269 дни, отъ откриване му до 22 ноември, въ амбулаторията на Майчинъ домъ сж прегледани 10229 болни.

Най-голѣмото число прегледани въ день е 103, а най-малкото — 12. Средно, дневно сж прегледани 38 бедни родилки.

Останали сж на лѣчение въ родилния домъ 260 родилки. Въ Майчинъ домъ сж родени 136 деца отъ които 60 патологически (4.%) и 75 нормални (56%), Извършени сж 143 операции.

Лѣкуванитъ родилки по народностъ се разпредѣлятъ както следва: българки — 94, арменки — 16, гърцини — 8, туркини — 7, еврейки — 5, русияни — 4, германки 1 и чехияни 1.

По участии: I участ. — 5, II уч. — 12, III уч. — 10, IV уч. — 31, Койръбаба 6, Пикаревата махала 1, Циганската махала 3, V уч. — 16, VI уч. 7, Сесъ-Семесъ — 3, Добрудж. кварталъ и Кокарджата — 9.

Отъ горното разпределение се вижда, че пациенткитъ на Майчинъ домъ сж предимно отъ крайнитъ квартали. Трѣбва сѣщо така да се забележи, че за прегледане и приемане на лекуване се приематъ само оневи родилки, които притежаватъ свидетелство за бедностъ отъ общината.

Персонала на Майчинъ домъ се състои отъ единъ лекаръ — Дръ Смоленски, една акушерка, 1 слугиня — боногледчица и една слугиня готвачка и перачка.

Дръ Смоленски е сжщевременно и домакинъ и книговодителъ и пр. За всичката тази работа той получава месечно 1500 лева.

Приходитъ си общинския Майчинъ домъ черпи отъ волни пожертвования. Отъ родилкитъ не се взема нищо. Средно месечно се събиратъ около 4 —

Д-р П. Д. Скорчевъ

Вакцинацията

против едрата шарка (Variola).

Една от най-страшните епидемии на сръбните вълне е била едрата шарка. Във тия времена от нея е заболявал всеки без изключение.

А тъй, като прекарването на болестта прави благополучно овдравили неувъзприемлив за повторно заболяване и почти всички възрастни е бивалъ поради това имунен, едрата шарка е върлувала главно между децата и с право е била на речена „чума по децата“.

Вариолата е донесена въ Европа от кръстоносците, но най-силно разпространение тя добива през 17—18 ст. когато става бичъ на народен. Страшни епидемии избухват навредъ и покосяват с нечуван бичъ децата по цяла Европа. Само въ Германия се 24 мил. тогавашно население ежегодно сж умирали по 67000 деца от едрата шарка.

Населението на Европа е стояло ужасено и безпомощно предъ тази стихийна беда.

Но въ края на 18 ст. въ 1798 г. навредъ по сѣта се равна спасителната пестъ за откриването на сигурно предпавно средство противъ страшната напасть.

Младиятъ английски лекаръ Дженхъръ чулъ отъ една селянка да казва: „азъ не мога да забравя отъ вариола, защото вече съмъ прекарала кравешката шарка“.

Това изявление на селянката е направило силно впечатление на Дженхъра и едва следъ дълги опити той успѣва да хвърли свѣтлина по този въпросъ. Изпърво той пресажда кравешка шарка¹⁾ върху хора които сж боледували отъ нея и констатира, че тѣ вече не се подаватъ на заразяване.

И една на 14 май 1796 г. Дженхъръ пресажда на ржката на едно здраво 8 год. момче Джемсъ Фопсъ лимфа ввѣта отъ една

1) Лат. „Variola vaccina“ значи кравешка шарка отъ Vassa, крава — за това: вакцина.

5000 лв. волни пожертвувания отъ които се изплащатъ заплатитѣ на персонала. Освенъ това въ касата на Майчинъ домъ се внасятъ отъ общината въсѣка освободила се отъ бременностъ въ него по 350 лева.

На родилкитѣ, оставащи на лечение, което продължава обикновено отъ 8 до 10 дни се дава безплатна храна. Всички съестни продукти, които се изпращатъ за анализъ отъ химическата лаборатория и само тѣ, които следъ анализа се констатира, че сж доброкачествени се даватъ на Майчинъ домъ.

Общинскитѣ веленчукови магазини отъ своя страна отпускатъ редовно веленчуци и овози.

Постоянното присъствие на общината схващайки голѣмата полза отъ Майчинъ домъ реши да приспособи южното крило на Пожарната команда за нуждитѣ на единъ добре уреденъ Майчинъ домъ въ Варна. Вероятно презъ пролѣтната строителна работа ще бѣде привършена и най-късно до мѣзъ май, Майчиниятъ домъ ще бѣде преместенъ въ собствено то си здание.

пѣпка по ржката на една заболяла отъ кравешка шарка мѣшка.

Това е първата вакцинация съ човѣшка лимфа!

Презъ 1798 г. Дженхъръ оповѣстява своето откритие. И отъ тогава предпазното ваксиниране поема побѣдоносното си шествие изъ цѣлъ свѣтъ.

За получаване на лимфата (вакцина, детритъ²⁾) сега използваме 1/2 до 2 годишни говеда или телета не по млади отъ 14 дни. Коремътъ имъ се обръсва и почиства и следъ това се правятъ многобройни наръзи по кожата на цѣлия коремъ съ ножче намокрено съ вариолна лимфа. За 4—5 дни се образуватъ гнойни пѣпки, чието съдържимо се изтѣргва съ остри лъжичка и се разтвря въ 80% глицеринъ. После се разлива въ малки стѣклѣца. Това е вакцината съ която пресаждаме. Тя не трае повече отъ три месеци и трѣбва да се държи на тъмно и хладно мѣсто.

Въ тази вакцина се намира заразата — вирусътъ на едрата шарка, която, минала презъ органима на телето омаломощава се и става неопасна за човѣка, но все пакъ е въ състояние да направи ваксинирания неувъзприемливъ за заразяване съ сжчинска вариола за 7—8 години.

При редовнитѣ полугодишни вакцинации се пресаждатъ всички новородени, които сж на вършили 3 месеци.

Децата страдащи отъ тежки остри хронически заболявания, обширни екземе и др. под. не трѣбва да се ваксиниратъ, освенъ ако лекарътъ намѣри, че то е необходимо.

Децата които ще се ваксиниратъ трѣбва да сж изчисти и да бѣдатъ облечени съ чисти ризки съ широки ржкави. Ваксинираниятъ могатъ ежедневно да се къпятъ, но трѣбва да се пазятъ пѣпките да не се търкатъ.

Въ първитѣ 3 дни следъ ваксинирането раничкитѣ биватъ силно зачервени, на четвъртия денъ се явяватъ пѣпчици съ зачервена околностъ, на петия денъ тѣ се превръщатъ въ бистри мѣхурчета а отъ 8 до 11 денъ пѣпката става гнойна и следъ това засъхва и пада.

Днесъ вакцинация и ревакцинация (следъ 8 год.) сж задължителни за всѣкого въ всички културни страни.

Чрезъ това поглавно и всемирно ваксиниране се постигна първия блѣвъ на модерната предпазна медицина: вече може да се каже, че вариолата е напълно прогонена отъ културнитѣ страни и скоро тя ще бѣде напълно изкоренена отъ лицето на земята.

Но това дѣло трѣбва още да се продължи и при настоящата есенна вакцинация всѣки съ готовностъ трѣбва да подлага децата си на тази малка но спасителна операция.

2) Отъ лат. de-tritus, раз-трѣтъ.

10) Ремонтнирането на общинското управление и поставяне мозаични вътрешни стѣлби.

11) Започнатъ е строежа на модерна постройка за нуждитѣ на пожарната команда и др.

Контролата

върху съестнитѣ продукти
20% отъ млѣкото фалшифицирано.

Общинската химическа лаборатория отъ 1 януари до 30 септември т. г. е направила всичко 772 проби отъ които: 551 сж изпратени отъ санитарнитѣ власти въ града; 93 — отъ градскитѣ ветеринарни власти; 69 отъ отделенията при общината и 69 отъ частни лица.

Резултата отъ пробитѣ е: 269 нормални и 156 ненормални (фалшифицирани). Отъ така получения резултатъ се вижда, че 20% отъ направенитѣ проби сж ненормални.

Отъ изпратенитѣ проби млѣко (93) — 45 сж фалшифицирани, което се дължи на слабия контролъ върху него. Не трѣбва да се забравя, че дали едно млѣко е фалшифицирано или не, може да се установи само чрезъ химическа анализа. Контролата, която се извършва само чрезъ млѣкомѣри, е невадоволителна и не представлява почти никаква гаранция за качеството на млѣкото. Следъ млѣкото най-много проби сж извършени върху брашната, които въ най-тежкия периодъ въ продоволствие — май и юни се фалшифицираха съ царевич-брашно. Следъ тѣхъ идватъ растителнитѣ масла. Когато вноса на маслинитѣ отъ Гърция бѣ затрудненъ — бѣ късела доста голѣми размѣри.

Извършени сж сжщо така доста проби, на червенъ пиперъ, лимонада, а сжщо и на тестени произведения, като макарони, козунаци и др. много, отъ които се боядисвани сж растителна боя, за да имъ се придаде желания цѣтъ.

Строежитѣ въ Варна.

Въпреки голѣмата парична и стопанска криза, презъ последнитѣ 7—8 мѣсеца отъ текущата година въ Варна сж извършени маса строежи и продължаватъ да се извършватъ такива.

Отъ 1 мартъ до мѣзъ ноември т. г. архитектурното отделение при общината е издало 1040 позволителни билета на частни лица, отъ които 235 са строене на нови постройки и 805 за равни ремонти и малки постройки, като стаи, кухни, перални, навеси и др.

За сжщото време съ средствата на общината сж извършени следнитѣ строителни работи:

- 1) Изравненъ е брѣга и направена подпорна стена на алеята при морекитѣ бани.
- 2) Боядисани сж всички врати, проворци и бани въ новитѣ морски бани.
- 3) Ремонтирани сж старитѣ морски бани.
- 4) Направа на площадка, трампини на моста въ морск. бани и измаване кеа до сжщитѣ.
- 5) Ремонтирани и препокриване на лѣтния общ. театъръ.
- 6) Основно ремонтирани на скотобойната.
- 7) Ремонтирани на рибнитѣ хали.
- 8) Ремонтъ и боядисване на т. п. станция.
- 9) Ремонтирани на оградитѣ и постройкитѣ въ българскитѣ и арменскитѣ гробища; ремонтирани язла „Съединение“; боядисване бюфета въ Пейнерджикъ.

Ловарство.

Нещо за новоназначенитѣ ловари.

Ловарската крива, която още напълно не е изживяна наложи на ловаритѣ нови задачи за разрешение. Отъ правилното имъ разрешение ще зависи, за въ бѣдѣ, по-малката или по-голѣмата доходностъ отъ ловарствуването.

Преди всичко наложително е избѣгването на каквито и да било грешки, тъй много и вредомъ допускани до сега. Тия грешки идватъ преди всичко отъ:

1. Не добрия изборъ на мѣстото и почвата за ново лове. Необходимо е да се избиратъ мѣста съ по-високо равнopolожение и съ почва не много суха и бѣдна (слаба), съ цѣлъ да се получава по-доброкачествена и изобилна реколта.

2. Трѣбва да се засаждатъ подходящи подложки. Ловарската наука още не е достигнала до тамъ, че да произведе универсална (за всички почви една и сжща) подложка. Опредѣлението на подходящата подложка не може и не бива да става отъ случайни хора, биле тѣ даже и пипинеристи, често много рекламирани. Това е работа на компетентнитѣ органи при Земледѣлската Катедра, който безплатно извършватъ тѣя работа и даватъ нужнитѣ съвети.

3. Мѣстото за лове трѣбва добре да се реголва на 60 см. дълбочина. Почвата грижливо да се изчисти отъ тресѣка и изрезанитѣ корени на дърветата.

4. Да се засаждатъ такива сортове грозде, които се търсятъ на пазара било за табла или за вино. Сорто димятъ е особено подходящъ за варненскитѣ почви, особено за варовититѣ такива. И той минава и като десертенъ и като винепъ. Много сортове грозда да не се вастѣпватъ — 2—3 сж достатъчни. При това всѣкий сортъ отдѣлно да се засади. Отъ десертнитѣ заслужаватъ най-голѣмо внимание самъ асувъ али и хамбургски мискетъ. Съ тия последни 2 сорта и съ димята може да се излѣзе на който и да е пазаръ.

НА РАЗНИ АДРЕСИ

Ревизията въ комисарството по прехраната.

Въ вчерашния брой на „Варненскъ поща“ се появи едно съобщение, споредъ което, отъ няколко дни „финансовъ инспекторъ“ изпратенъ отъ министерството правелъ ревизия на Комисарството по прехраната.

Това съобщение е плодъ на погрешна информация.

Въпросътъ съ ревизията на комисарството стои така:

Още презъ мѣзъ май по искането на пост. присъствие на общината, общинския съветъ съ протоколъ № 14/238 назначи една анкетна комисия отъ общински съветници, която да провери делата на комисарството.

Какво е констатирали анкетната комисия — това ще ни покажатъ близкитѣ дни.

На всеки случай, ние сме длъжни да изтъкнемъ, че ревизията не е предизвикана отъ никакво мѣсто, а се поиска отъ самото постоянно присъствие на общината.

5. Ловитѣ за засаждане да бѣдатъ строго подобрени — 1 во класни. Направената въ случая економия отъ 1—2 лева на лова само на първо време е такава. Слабата лова, това добре отъ всѣкого да се разбере, е такава, която презъ цѣлия си животъ ще дава слаби и невадоволителна реколта.

И най-после, трѣбва да се добави, че е необходимо засаденитѣ лове грижливо да се отглеждатъ и редовно да се води борба съ болеститѣ и неприятелитѣ имъ. Но, за това вторий пътъ.

П. Н. А.

„ОЛИО“ НАЙ РАФИНИРАНОТО и обезмислено СЛЪНЧОГЛЕДОВО масло

замѣстя напълно дървеното матло и понеже нѣма никакъвъ дѣхъ, а има чудесенъ вкусъ, служи освенъ за прости госби и за ПРАЖЕНЕ ПРАЖОЛИ, кюфетета, баклави и всички тестени точени, а и на кандидо гори отлично. Пролава се въ всички бакалници въ ЛУКСОЗНИ ЗЕЛЕНИ кутии по 1, 5-650 и 17 кгр. по цена 52 лв. кгр., а наливно по 46 лв. литара. ДОМАКИНИ, ГОСТИЛНИЧАРИ и СЛАДКАРИ

УПОТРЕБЯВАЙТЕ само „ОЛИО“

вмѣсто дървено, краве, свинско или кокосово масмо.

Четете Варнен. общин. вестникъ

Генерално представителство за Варненски и Шуменски окръзи

на автомобилитѣ

● ЖЕВРОЛЕТЪ ●

БРАТА ИЛЧЕВИ

Варна ул. „Княжеска“ № 25.

Искайте оферти съ специално нови и най-износни цени и условия.

КИНО „ПАЛАСЪ“

Днесъ трогателенъ епизодъ изъ последната свѣтловна война, високо художественото творение

ДАМАТА СЪ ХЕРМЕЛИНИТЪ

дневни 3 1/2 часа

Вечерни 8 и 10 ч. веч.

Салона добре отопленъ.

Между живота и смъртъта, между щастieto и пропастъта на итало-австрѣйския фронтъ презъ 1915 година.

Герои:

Корина Грифтъ и Францисъ Бушманъ.

УЧЕБНОТО ДЪЛО ВЪ ВАРНА

Родителски-учителски комитети — безплатни учебнически трапезарии — опитно първоначално училище и педагогически музей.

Във връзка с заседаващата по настоящем конференция на окр. учил. инспектори под председателството на г. м-ра на Просветата г. Найденков, Варненския окр. училищен инспектор г. Чакъров е изготвил едно подробно и пачерпателно изложение за учебното дѣло въ округа.

Въ изложението специално за учебното дѣло въ Варна се казва:

По инициативата на инспекцията при всички първоначални училища и прогимназии въ Варна се основаха родителско-учителски комитети, които продължават да съществуват.

Като първа конкретна задача се постави на основните родители к-ти да намерят средства, за да организират безплатни сутрешни закуски на бедните деца. И тѣ я разрешиха бързо и сполучливо. При 11 училища въ града се уредиха и се дават такива закуски на 310 деца.

Въ Сесъ Съвместъ сж уредени безплатни обеда на 200 деца отъ лигата на червения кръстъ.

Въ Варна общограждански к-тъ, презъ годината дава безплатни обеда на 120 бедни деца въ продължение на цѣлата учебна година.

Съ еѣдействието на училищното настоятелство въ Варна, първоначалното училище „Св. Климентъ“ е превърнато въ опитно първоначално училище. На учителитѣ въ опитното училище се поставя задачата, да приложатъ на практика нови учебни възпитателни методи, прилагани въ най добре уреденитѣ западно-европейски училища, безъ да се отклонятъ отъ програмата за нар. училища. Учителитѣ презъ целия денъ — и въ часъ и въ междучасие — сж неотлъчно между ученицитѣ си, дружатъ съ тѣхъ, участвуватъ въ иритѣ и разходки.

Вратитѣ на всички отделения въ опитното училище сж отворени презъ цѣлата година за посещенията на родители-тѣ и учители.

Инспекцията и училищното н-во насърчени отъ успѣха на това училище, иматъ на мѣрение да уредятъ и една опитна прогимназия.

При първоначалното уще „Св. Методи“ е уреденъ общъ педагогически музей за първоначалнитѣ училища.

Тамъ немираатъ мѣсто разнитѣ изработки въ градскитѣ училища по родинознание, отечество знание, история и др.

Безплатнитѣ ученически трапезарии трѣба да бждатъ подкрепени отъ гражданството. Обществена и частна благотворителностъ трѣба да се притече на помощъ за да се подпомогне и облекчи живота и съществуването на стотици бедни деца, за чиято сждба не сж виновни тѣ.

Варненци, които винаги сж били отзивчиви къмъ всички хумани и благотворителни начинания, трѣба да изгледатъ достойно своя дѣлъ и по отношение на беднитѣ деца.

КУРОРТНА ВАРНА

Назначена е съ заповедъ на г. кмета една комисия въ съставъ: представителъ на М-то на благоустройството, Варненския окр. инженеръ, и на техническата служба при общината инженеръ Кърджиевъ, общ. архитектъ г. Ж. Богдановъ и представителъ на местния клонъ на инженерно-архитектурното д-во, която да определи специалнитѣ условия, на които да отговаря проекта за уличната регулация на курортното предградие — Варна-лоаята — покрай лоята въ съседство съ шосето Варна-Евксиноградъ.

Сжщата комисия ще определи и вида на подобренията, които ще се постигнатъ за тия местности съ урегулирането на съществуващитѣ и нови прекаранитѣ улици, площади, пѣтеки и пр. която ще улесни твърде много общината при благоустройството на предградието.

Преди нѣколко дни пристигна въ града инж. Е. Женади отъ Школовитѣ заводи Чехославия, изпратенъ да прегледа терена отпуснатъ отъ окр. пост. комисия въ курорта Св. Константинъ, за постройка на чехска детска колония.

ПЪСТРА КОЛОНА

Кмета на гр. Лондонъ

Той се избира за една година. При стѣпването му въ длъжностъ, той дава банкетъ въ официалното си помещение. На банкетъ се поканватъ представителите на всички главни части на управлението, на черкевата и пр.

Банкетния салонъ събира 885 мѣста.

На кмета се отпущатъ за годината 10,000 английски лири за разходна си. Половината отъ разходваната сума остава въ кмета и по 25% за двамата му помощници. Разхода на помощниците достига на всеки отъ дѣло до 5000 лири.

Банкетъ за който е думата струва обикновено 25,000 лири или 1,680,000 лева.

Вѣтѣването на поста се освещава съ най тържественъ парадъ и процесия въ Лондонъ. Въ всеки такъвъ случай парадътъ представлява историческо събитие, спомени отъ стария Лондонъ или търговски икономически подеми.

Този денъ се нарича „правдника на лондончани“.

„Интимно тържество“

Кметътъ на една паланка въ ереинския департаментъ Жюра изпратилъ на сенатора отъ окръга следната покана:

„Общинскиятъ съветъ реши да организира едно интимно тържество по случай откриването на новитѣ гробища.

Ние ще бждемъ твърде радостни, ако благоволятъ да присѣстватъ не банкетъ, който ще се даде по този случай следъ черковната служба.

Сенаторътъ отговорилъ съ следната телеграма:

„За съжаление лишенъ съмъ отъ възможността да присѣствамъ на Вашето семейно тържество, понеже ще участвувамъ въ интерпарламентарната конференция. Моитѣ най-добри благопожелания. Веселете се съ здраве!“

Градската библиотека отъ една седмица се подрежда въ новото си помещение — надъ книжарницата Димитровъ.

Мебелировката на фонетото на театъра, въ което ще се помещава читалнята на библиотеката е сжщо привършена. Най-късно до една седмица читалнята ще бжде открита.

Подаването на декларации за бедностъ сподѣжава.

Въ среда г. Женати придруженъ отъ председателя на окр. пост. комисия г. Милчо Бояджиевъ, чехския консулъ въ Варна г. Шкорпилъ и архитектъ Дабко Дабковъ, посети Св. Константинъ. Той е останалъ възхитенъ отъ хубавото месторазположение на местото и изобщо отъ самия курортъ Св. Константинъ.

ХРОНИКА

Общинскиятъ съветъ ще се свика презъ идущата седмица, за да се занимае съ нѣкои текущи спешни въпроси.

Въ града върлува въ слаба форма скарлатина и ангина. Общинскиятъ санитарни власти взематъ енергични мѣрки за ограничението на болеститѣ.

Презъ изтеклата учебна година сж изравходвани за издръжката на основнитѣ училища въ окръга 33,829,729 лв. отъ които 16,454,724 лв. сж дадени за учителски заплати, а 17,175,105 лв. за други училищни нужди.

Общинскиятъ театъръ даде две представления — въ срѣда и четвъртъкъ въ градъ Шуменъ при извънредно голѣмъ мораленъ и материаленъ успѣхъ. Снощи театъра се завърна.

Отъ 17 до 24 т. м. въ Варна сж регистрирани 18 раждания отъ които 8 отъ мъжки полъ и 10 отъ женски; 22 умиралия отъ които 6 жени и 16 мъже и женидби — 17.

Жапи и електрически
Шнуръ
Крушки
Абжури
Полилей
Фасонки
Ключове
Бергманови трѣби
Трансформатори
Гърмоотводи
Елементи
Батерии
Фенерчета електрически
хубави и ефтини
при магазинъ
Киличчи Андрей
Телефонъ № 345.

Печатница
Добри Тодоровъ

Перишки каменни въглища

За домашно употребление

Побързайте да си набавите при извънредно ниски
цени отъ склада ми **при гарата**

I кач. 780 лв.

II кач. 730 лв.

Направо отъ вагонитѣ, каквито имаме два пѣти
седмично 20 лв. на тонъ по ефтино.

ЖЕКО М. КУЛЕВЪ

Кантора телеф № 182. Складъ телеф. № 162.

Цигаритѣ

„ПЕТЕЛЪ“

отъ фабрика **Бр. Шишкови** по качество и ароматъ
превѣзходствуватъ всички други.

Въ истинността пушача самъ ще се увери.

РАДИО-КОНЦЕРТЪ
всѣки денъ отъ 5 ч. сл. пл.
само въ сладкарница

МАКЕДОНИЯ

Печатница Добри Тодоровъ
приема да печата всѣкакви печатни
произведения на износни цени.
Работа акуратна и бърза.

Петко Р. Славейковъ.

(Род. 1827, умр. 1895).

Варненската община възнамерява да премени една отъ улицитѣ на града на името на голѣмия български поетъ, писателъ и общественикъ — Петко Р. Славейковъ.

Петко Рачевъ Славейковъ, основателъ на новобългарската поезия, се родилъ въ Търново. Той е самоукъ писателъ, извлѣзълъ изъ самата срѣда на народа: училъ часословъ, псалтиръ, свѣтче и други черковни книги въ Търновското келийско училище; щогодъ по наредено училище посещавалъ за малко време въ Свищовъ. Презъ 1843 година той става учителъ въ Търново (въ долна махала), и подъ влияние на раздвиженитѣ по него време духове отъ Неовита Боввели, извадилъ песенъ на търновския митрополитъ,

гърка Неофитъ, поради която последниятъ го затваря, а отсетне и изгонва отъ Търново. Славейковъ се условилъ за учителъ въ село Килифарево, ала враждебниятъ митрополитъ и оттукъ го изпѣжда, следъ което той обхожда току речи всячки по голѣми села въ търновския окръгъ и учителствува въ всеко по месецъ или два, докато го разбере владиката и даде заповѣдъ за напѣждането му. Така Славейковъ билъ принуденъ да напусне мисълта за учителстване; ала това алобно преследване затвърдило неавис-

тѣта му къмъ грѣцкитѣ владци въ България, а скитането му по равни села го запознало отблизу съ простонародния животъ и евикъ и поражда у него мисълъ, да записва народни пословици и други умотворения. Презъ 1846 г. Славейковъ става учителъ въ Севлиево, а по-после въ Ловечъ, дѣто захваща да съчинява училищни и любовни песни, сатири (*Владишко огледало*) и поеми (*Кружмада*, *Самуилъ*), които изпратилъ да се печататъ въ Букурещъ, ала тамъ тѣ пропадатъ. Следъ това учителствувалъ въ Плевенъ и Враца, и то ва твърде късо време, понеже тукъ пѣкъ го преследвалъ врачакитѣ грѣцки владика. Спокойствие Славейковъ намерилъ едва въ 1849 г., когато се настанилъ за учителъ въ Тръвна, дѣто се вадържа и доста дълго

време — цели десетъ години. Тукъ изработва *Васеника* си, *Смесната китка* и първата си *Песнопойка*, които презъ 1852 г. напечатани въ Букурещъ. Следъ напусчане на Тръвна, Славейковъ учителствувалъ въ Търново и Ески-Джумая; въ последния градъ захваналъ да списва презъ 1863 год. сатиристическия вестникъ *Гайда*, печатанъ въ Цариградъ, съ който по предметно е усмивалъ грѣкоманията на нѣкои българи, модитѣ и безнравствеността на грѣцкитѣ владци. Въ първата годишнина на *Гайда* Славейковъ напечаталъ, между друго, и една доста духовита за времето си своя комедия — *Малакова*. Следъ кратковременно учителстване презъ 1864 год. въ Варна, дейниятъ учителъ публицистъ заминава за Цариградъ,

да вземе участие въ редактиране българския преводъ на библията. Въ Цариградъ той пристигналъ тъкмо въ това време, когато движението по черковния въпросъ се усилвало, та се явявало нужда отъ единъ посериозенъ вестникъ, който да дава правилна посока на борбата и твърдо да отстоява възкритѣ права и искания на българитѣ. Такъвъ вестникъ и Славейковъ основа презъ 1866 г.: той е вестникъ *Македония*, чрезъ който се води най упорната борба за българската духовна независимостъ и най ясно и твърдо се изтъква справедливостта на българскитѣ искания и безосновността на грѣцкитѣ противодействия. Съ този вестникъ Славейковъ принесе твърде голѣма заслуга на народа си: съ него именно се сваа отчаяното

Театър и изкуство.

Морала на Г. Дулка

от Г. Заполска

Една пиеса, в която има до бърз ансамбъл. Още с първите си думи, актьорите успяват да приковат вниманието ни и накарат да забравим интимния си мир и потънем в вихъра на рушението в едно деморализирано семейство, което с бързи крици нагавява в блатото на порочността, без признаци за спасение.

Пиесата е сграбно преплетана на смъртното и трагичното, които — вети заедно — дават прогресираща картина. Сякаш пред нас сж възправени два та образа на живота и — имащи силата на талисман — при всяко действие на сцената — кърху тях се рисуват отвратителните гримаси на едно смъртно и трагично, които изтръгват от сърдцето само страх, недовърие, предпазливост. Под добитото впечатление от твърд дна обрва, често се пита — с поглед обърнат към самият нас — в нашия дъния: превз този път ли водят тв? — Превз пътя на порочността в живота? И не посрещат след това изпирост, иде най-тревожният: на какъв? Желаят винаги щастие. Ще го намерим ли по пътя, по който сме тръгнали? Естествено — не. Тръгнали сме към нищожеството, като сме угасили в нас и последната искра на човечност — етиката.

Семейство без морал. Или с морал, който, ако се съпостави с известния на нас понятия за това, то остава пак без морал. Върху неговите равнини живят живи — трупове на съвременния семеен фалш. Всеки блуждае в особена — своя — мъгла, едни примирени вече, други търсещи изход из нея, но не намиращи, защото на тяхния хоривонт не приобгва свѣтлина на спасителен фар, а се очертават мъгчави скали, о които непременно ще се сблъскат.

Това е неминуем край. Друг нѣма. Ем. Яворска е самоуверена в ролята на г-жа Дулка. Трагическата бевижница, в която се лута Дулка въ края на второто и началото на третото действие, е особено силно и безпревзетост предадена. Интересни и издържани сж сцените между нея и мъжа ѝ. И. Петров в ролята на последния дава един хубав образ. Съ голѣмо умѣние той е минал от Франс (Арлевианката) на Дулка. И — което е похвално — в тая нова роля — е неузнаваем.

Завършен художествено е обрава на Збишко. Съ дълбочината на драматическия преживявания, Хр. Динев още един път подчерта, че той е значителна сила — наред с други.

тѣ голѣми — в общинския театър Диалога в второ действие между него и пробуждащото се младо момиче Меле (Р. Петрова) е покѣртителен. Петрова влага много чувство в своята игра.

Обрисувана от А. Янева г-жа Юлсевич е жива в съзнанието на зрителя. Нейната логика е твърде убедителна. Постигнението — външно и вътрешно — е добро. Да се премине от Милана („Майстори“) на тая роля е трудно: достатъчно доказателство, че притежана голѣми артистични способности.

Г. Темелкова (Хесе) е на върха на творческия си постижения. Това, което ни се показва в „Шоколатиерката“ — малко неискреност — напълно е изключено в ролята на Хесе. Контраста между нея и Петрова — Меле е пълен.

За Ханка, прислужницата в къщата на Дулка, тѣй жестоко измамена от филистера Збишко, трѣбва да се кажат само добри думи. Като дебютанка, С. Москова придава на Ханка едно особено обаяние. Играта ѝ е естествена и сърчна. Пожелаваме ѝ успех.

В. Пуховска и в двете си роли (Наемателка и Тдрахови) е все същата: неважно, ще кажем, защото е единствена, която може да внесе подобни роли.

Пиесата на Г. Заполска е новъ успех за общ театър.

Васил Картеодорев

БЮЛЕТЕНЪ

за пазарните цени през изтеклата седмица

Колониални стоки

1) Захаръ ситна	26	лв.
2) „ на квадрати	27 50	„
3) Кафе типово	98	„
4) „ Лаве	112	„
5) Оризъ пловдив.	21	„
6) „ италиан.	21	„
7) Пиперъ черъ	140	„
8) „ червенъ	24	„
9) Чай I	150	„
10) „ екстра	235	„
11) Маслини специал.	39	„
12) „ дуб. екстра	43	„
13) Масло митилин.	85	„
14) „ слънчоглед.	31	„
15) Лимон. кислота	145	„
16) Бахаръ	125	„
17) Канела	88	„
18) Сапунъ митил.	49	„
19) „ марейски		„
каса 25 кгр.	800	„
20) „ мест. типъ	550	„
21) Солъ ромжиска	4 20	„
22) Солъ мяна	4	„
23) Макарони	15 50	„
24) Фиде	15 50	„
25) Леблеби местни	15	„

Хранителни произведения от животни и риби

1) Месо говеждо	24	лв.
2) „ телешко	28	„
3) „ овнешко	24	„
4) „ свинско	35	„
5) Свиленска масъ	47	„
6) Краве масло	85	„
7) Кашк. балкански	76	„
8) „ полски	63	„
9) Сирене въ салам.	34	„
10) Млѣко пресно	12	„
11) „ кисело	16	„
12) Яйца	3—3 40	„
13) Риба скум. парче	5—8	„
14) „ кефалъ	45	„
15) „ кая	20	„
16) „ сафритъ	30—40	„
17) „ бѣла	35	„
18) „ хамс. пресна	—	„
19) „ солена	20	„
20) „ палам. парче	20—30	„

Зеленчуци и плодове

1) Бобъ (фасулъ)	7 80—8 20	„
2) Дом. червени	4	„
3) картофи	3—4	„
4) Лукъ	5	„

съпротивление на грѣцката патриаршия, та въ 1870 година се реши българския черковен въпрос съ известния султански ферманъ. Презъ това време Славейковъ издаде, въ основаната своя собствена печатница в в. Македония, и цѣлъ редъ поетични, учебни и педагогични книги. Голѣмия авторитетъ, обаче, предъ българския народъ на публициста писател и твърдият и непоколебимъ неговъ характеръ стресва турското правителство, та презъ 1872 г. то спира в. Македония и хвърля смелия му редакторъ въ ватвора. После освобождението си, Славейковъ редактира списанието *Читалище*. III година, въ което списание сж поместени най-хубавите негови поетични произведения („Не пей ми се“, „Жестокостта ми се сломи“ и т. н.).

Следъ туй става учителъ въ Одринъ, а сетне (1876) въ Ст. Загора, въ който градъ се взема да разработва събираният отъ дълги години свои материали: работелъ географически речникъ на Балканския полуостровъ, българска история, български речникъ; групиралъ своите пословици и разнитѣ си поетични произведения. Освободителната война заваря Славейкова въ Стара Загора; ала съ изгарянето на града отъ Сюлейманъ паша, изгорели и всички материали на нашия поетъ писател.

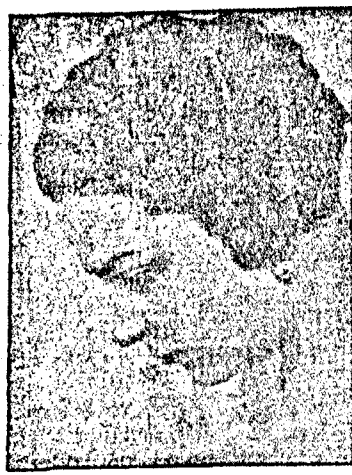
Славейковъ е взелъ деятелно участие въ Учредителното българско народно събрание по изработването на основния законъ на страната. Презъ това време той издава въ Търново сатирически и юмористичен вестникъ

Остенъ, а сетне политически вестникъ *Цѣлокупна България*. Последния вестникъ отъ Търново Славейковъ пренесе въ София, дето и самъ се установи и посвети по предмету на политическата дейност: стана министъръ на просвѣщението, а отпосле и на вътрешнитѣ работи. Презъ 1882 г. бѣ учителъ въ пловдивската мъжка гимназия и напечатал нѣкои свои произведения въ издаваното въ Пловдивъ презъ това време списание *Наука*, между които е и хубавата стихотворна негова трагедия *Старозиморчанката* (Наука II год. кн. VII), ала, ва голѣма жалъ, недовършена — характерна оглика на голѣма частъ отъ Славейковите произведения. Все въ тая градъ и презъ това време той бѣ единъ отъ редакторитѣ на вестникъ *Независимостъ*, а сетне такъвъ и на издавания въ София в. *Търновска конституция*. Къмъ края на живота си маститиятъ български деецъ изпитва тѣвде тежки страдания: дѣсниятъ му кракъ и дѣсната му ръка бѣха съвсемъ парализирани отъ апоплексични удари, та му бѣ отнета възможността да пише, а това съставлява най-тежката мъжа за него. Посрѣдъ такива страдания, той се помина на 1 юлий 1895 год. въ София.

Славейковъ е заслужилъ тѣвде много на народа си и като учителъ и като публицистъ въ равно време; ала бесмъртна особено е заслугата му като деецъ по черковния въпросъ и като поетъ. Поетични произведения той захваща да пише въ онова време, когато славно-българскиятъ езикъ имаше над-

мощие надъ чистия народенъ говоръ, и макаръ въ първото му печатно произведение (Басеника) да се срещатъ доста неправилности въ езикъ ритъмъ и рима, ала постѣпенно съ понататъшнитѣ си произведения Славейковъ обработва техниката на стиха си, езикътъ му става необикновено лекъ, ясенъ и правиленъ, а съ това той и най-речевито доказва на опоритѣ наши славно-български книжовници предметното на народния говоръ предъ славно-българския, — и последниятъ въ скоро време влезе въ всеобща употреба. Поетичната дарба на Славейкова най-много се забѣлжава въ еротическите му песни. — Той е основателъ на българската художествена поезия.

Ив. Церовъ.

Електрическо дълготрайно (6 месечно) къдрене на дамски и мъжки коси.

Парфюмерия и пудри на конкурентни цени — 20% намаление. Пристигна препаратата LOREAL HENNE за боядисване на коси — най-различни цѣтове.

Връснато-фризюрски салонъ

„СЕВИЛЛЯ“

на Атакасъ Ивановъ

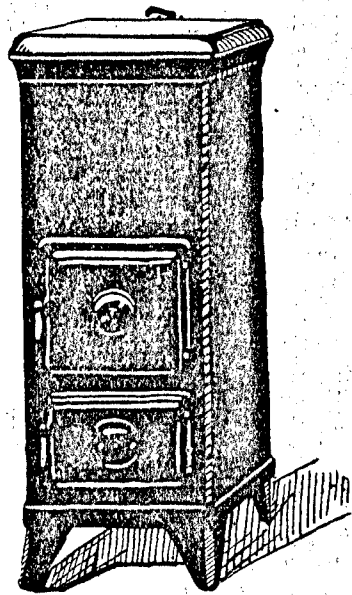
ул. „Царъ Борисъ“ № 6
до каф. не „Лондонъ“

Единствения въ България електрически апаратъ **Realistic Mayer** ва едри вълни ва 6 месеца, съ конкурентни цени. Най-модерно постригване, фризирване, водни ондулации съ специаленъ препаратъ, маникюръ, електрически масажи, измиване на коси съ специаленъ препаратъ който омекчава косата и пр. Изработватъ се всекакъвъ видъ изкуствени коси и перуки. Изящно и хигиенично бръснене и стрижене напълно задоволяващъ вкуса на клиента.

Електрическо дълготрайно (6 месечно) къдрене на дамски и мъжки коси.

Най-реинирираният ПЕЧКИ

германски типъ, удобни за въглѣща и дърва, економисащи горивото и нагледенъ за облатно горене, поддържащи постоянна температура на най-износни пѣти — се изработватъ въ

Работилница „СТРУГЪ“

на В. Енгбаровъ,

ул. Мария Луиза № 20

Винаги ще намеритѣ на складъ въ работилницата и при главния представителъ з. Валя

Серафимъ Ивановъ

ул. Преславска.

Магазинъ Виолетъ Варна

Известява на многобройнитѣ си клиенти, че пристигнаха вече всички **манифактурни артикули за зимния сезонъ** изненада отъ всевъзможни платове за жекети, рокли, костюми и др.

Платове отъ 35 до 2000 лева метѣра.

Специаленъ отделъ готови манта и жакети

Пристигнаха мушамы линолеумъ за подл.

Съ почитание: МАГАЗИНЪ „ВИОЛЕТЪ“

Важно за мѣлничари и експортѣори!

ТОРБИ нови и употребявани, за брашна, зърнени храни и др. ще намерите при Сите Ючормански — Варна. — **П. Данаиловъ**

Печатница Добри Тодоровъ — Варна.